

Väljaandja:	Otepää Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	07.09.2018
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT IV, 04.09.2018, 4

Aleviku- ja külavanema statuut

Vastu võetud 23.08.2018 nr 10

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 58 lõike 3 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrus reguleerib Otepää valla aleviku- ja külavanema (edaspidi *vanem*) valimise korda, kandidaadile esitatavaid nõudeid, vanema õigusi ja kohustusi ning volituse kestuse perioodi.

§ 2. Üldsätted

(1) Vanem on aleviku või ühe või mitme küla elanike (edaspidi *elanik*) ühiste huvide esindaja ning kohaliku omavalitsusüksuse koostööpartner, kes juhindub oma tegevuses aleviku või küla elanike enamuse seisukohtadest, küla või aleviku arengukavast ning Eesti Vabariigi, Otepää Vallavolikogu (edaspidi *volikogu*) ja Otepää Vallavalitsuse (edaspidi *vallavalitsus*) õigusaktidest. Olukordades, kus tegevus ei ole määratletud õigusaktidega, tegutseb vanem headest tavadest lähtudes.

(2) Elanik on vähemalt 16-aastane isik, kes elab alaliselt alevikus või külas või omab alevikus või külas hoonestatud kinnisvara.

§ 3. Vanema kandidaadile esitatavad nõuded

(1) Vanemaks võib valida inimese, kes on valimise hetkel vähemalt 18-aastane.

(2) Vanema kandidaadiks saab esitada elaniku, kes elab alaliselt alevikus või külas või omab alevikus või külas hoonestatud kinnisvara ja kes on andnud nõusoleku vanemaks kandideerida. Nõusolek võib olla suuline, kui kandidaat osaleb vanema valimise üldkoosolekul, või kirjalik, kui kandidaadil ei ole võimalik vanema valimise üldkoosolekul osaleda.

§ 4. Vanema valimine

(1) Vanema valivad ja kutsuvad tagasi elanikud aleviku või küla(de) üldkoosolekul (edaspidi *üldkoosolek*).

(2) Omavahel ühist piiri omavad külad võivad valida ühise vanema, kui elanikud nii otsustavad. Alevikud ja üle 250 elanikuga külad võivad valida kuni kolmeliikmelise eestseisuse, mille liikmetel on vanema õigused ja kohustused.

(3) Vanema valimise algatavad vähemalt kolm elanikku, kes kutsuvad kokku üldkoosoleku.

(4) Teade üldkoosoleku toimumise kohta, aja ja päevakorra kohta avalikustatakse vähemalt kaks nädalat enne toimumist. Teate edastamiseks kasutatakse erinevaid kommunikatsioonivahendeid (isiklik suhtlemine, teadetetahvlid, e-post, küla või Otepää valla veebileht ning teised infokanalid).

(5) Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui sellel osaleb üle 5% elanikest kuid mitte vähem kui 8 elanikku.

(6) Üldkoosoleku kokkukutsuja tagab üldkoosoleku käigu ja otsuste protokollimise ning üldkoosolekul osalejate registreerimise. Üldkoosolekul otsustatakse hääletamise viis. Üldkoosolekul valitakse üldkoosoleku juhataja ja protokollija.

(7) Vanema kandidaadi võib üles seada iga täisealine elanik.

(8) Vanem valitakse avalikul või salajasel hääletamisel. Igal üldkoosolekul osaleval elanikul on vanema valimisel üks hääl. Valituks osutub kandidaat, kelle poolt hääletab enam kui pool üldkoosolekul osalevatest elanikest. Kui esimeses hääletusvoorus ükski kandidaat osalejate poolthääletenamust ei saavuta, korraldatakse teine hääletusvoor, milles jäävad kandideerima kaks esimeses hääletusvoorus enim hääli saanud kandidaati.

(9) Määruses reguleerimata valimistoimingute üle otsustab üldkoosolek.

(10) Üldkoosoleku kohta koostatakse protokoll. Protokollile allkirjastavad üldkoosoleku juhataja ja protokollija, protokollile lisatakse üldkoosolekul osalenud elanike registreerimisleht. Üldkoosoleku juhataja esitab protokolliga koos registreerimislehega vallavalitsusele teadmiseks kümne päeva jooksul arvates üldkoosoleku toimumise päevast.

§ 5. Vanema õigused

Vanemal on õigus:

- 1) esindada elanikke volikogus ja vallavalitsuses ning oma volituste piires ametiasutustes;
- 2) osaleda aleviku või küla esindajana volikogu istungitel ja kutsutuna vallavalitsuse istungitel, komisjonide koosolekutel ja nõupidamistel, kus arutatakse ja otsustatakse aleviku või küla eluolu ja arengut puudutavaid küsimusi;
- 3) teha ettepanekuid elanike huve puudutavate küsimuste arutamiseks volikogule või vallavalitsusele;
- 4) taotleda aleviku või küla nimel rahalisi vahendeid vallaelarvest ja muudest allikatest, lähtudes üldkoosolekul vastuvõetud otsustest ning aleviku või küla arengukavast;
- 5) saada vallavalitsuselt oma tegevuseks vajalikku teavet;
- 6) teha elanikele ning aleviku või küla territooriumil viibivatele isikutele märkusi ja juhtida tähelepanu probleemidele, mis puudutavad heakorda, avalikku korda jne;
- 7) teha ettepanekuid elanikele seltsingute, mittetulundusühingute, töögruppide vms moodustamise kohta;
- 8) korraldada aleviku või küla arengukava koostamist;
- 9) vastavalt vajadusele kutsuda kokku üldkoosolekuid;
- 10) lahendada võimaluse korral lepitamise teel elanike vahelisi lahkarvamusi ja probleemide põhjuseid;
- 11) astuda vanema kohalt tagasi.

§ 6. Vanema ülesanded

(1) Vanema ülesandeks on:

- 1) korraldada infovahetust volikogu, vallavalitsuse ja elanike vahel;
- 2) teavitada volikogu või vallavalitsust aleviku või küla sotsiaalsetest probleemidest;
- 3) vajadusel korraldada aleviku või küla arengukava arutelusid;
- 4) organiseerida alevikus või külas ühistegevust, ärgitada elanikke koostööle;
- 5) aidata organiseerida töid õnnetusjuhtumite ja eriolukordade puhul kuni erialase abi saamiseni;
- 6) esitada vähemalt üks kord aastas üldkoosolekul oma tegevuse suuline aruanne.

(2) Vanem täidab ülesandeid vabatahtlikult. Vallavalitsuse poolt seatud täiendavad ülesanded tasustatakse vastavalt lepingule.

§ 7. Vanema volituste kestus

(1) Vanem valitakse kuni viieks aastaks. Vanem saab oma volitused valimise päevast.

(2) Vanema volitused lõpevad:

- 1) volituste kestuse perioodi lõppemisega;
- 2) vanema tagasiastumisega, esitades sellekohase avalduse üldkoosolekul ning informeerides avaldusest vallavalitsust;
- 3) vanema tagasikutsumisel;
- 4) tahtliku kuriteo eest süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisega;
- 5) muu sündmuse toimumisega, mille tulemusena isik ei vasta enam vanemale esitatud tingimusele.

(3) Üldkoosolek võib vanema igal ajal tagasi kutsuda. Üldkoosolek vanema tagasikutsumiseks kutsutakse kokku ja viiakse läbi §-s 4 sätestatud reegleid järgides.

(4) Vanema tagasiastumisel ja tagasikutsumisel loetakse vanema volitused lõppenuks tagasiastumisavalduse esitamisest või tagasikutsumise otsuse tegemisest. Muudel juhtudel lõpevad volitused faktilise sündmuse saabumisel.

§ 8. Rakendussätted

(1) Otepää Vallavolikogu 22. novembri 2007. a määrus nr 7 „Otepää valla külavanema statuudi kinnitamine“ tunnistatakse kehtetuks.

(2) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Jaanus Barkala
Volikogu esimees